

TÁJÉKOZTATÓ

Készségigények felmérése a
kiskereskedelemben
A GINOP-5.3.5-18-2018-00005
A kiskereskedelmi ágazat
munkaerőigényeinek és készségigényeinek
előrejelzése elnevezésű projektről

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Vizsgált készségek	4
Anyanyelvi készség	4
Csapatszellem	4
Gazdasági és iparági ismeretek	5
Idegennyelvtudás	5
Lojalitás	5
Munkakultúra	6
Önálló munkavégzés.....	6
Problémamegoldó képesség	6
Szakmai és gyakorlati jártasság	6
Tanulási hajlandóság	7
Ügyfélközpontúság	7
Vezetési és szervezési képességek	7
Számítógépes ismeretek.....	8
Kérdőívek	8
Munkaadói kérdőív szerkezeti felépítése	8
Munkavállalói kérdőív szerkezeti felépítése.....	11

Vizsgált készségek

A kiskereskedelmi ágazat munkaerőigényeinek és készségigényeinek előrejelzése elnevezésű projektben – a meghatározott 8 db munkakörre vonatkoztatva – 13 db készség vizsgálatára került sor. A készségek kiválasztása az Europass által meghatározott fontosabb kompetenciákból, valamint a szakképzési rendszer vizsgakövetelményeiben megnevezett készségekből történt.

Anyanyelvi készség

Gördülékeny anyanyelvhasználat, vagyis a munkavállaló élőszóban és írásban is jól kommunikál, ki tudja magát fejezni, és ezt a képességét a munkafolyamatok során is magabiztosan használja.

Fejlesztése: szókincs gazdagítása, illetve szakszókincs elsajátítása, amit a gyakorlatban való többszöri alkalmazás segít elő.

Csapatszellem

A csapatban való eredményes munkavégzésre vonatkozó készség. Egy jó csapatjátékos az együttműködésre, a közös megoldásokra törekszik, továbbá saját érdekeit háttérbe szorítja, a közösséget helyezi előtérbe.

Fejlesztése: szociális készségek fejlesztése. Segíti a magánszféra beemelése a csapatba, csapatépítő tréningeken

való részvétel, illetve a nagyobb kihívás is emeli a csapatszellemi aktivitást.

Gazdasági és iparági ismeretek

A munkavállaló felméri munkájának messzemenő hatását az adott iparágra vonatkozóan, vagy akár a gazdaság egészére nézve, információs bázisa széles körű. Tisztában van a termékek munkafolyamati előzményeivel és kimenetelével.

Fejlesztése: felkészítő tréningek, folyamatos egyéni tanulás.

Idegennyelvtudás

Gördülékeny nyelvhasználat, a munkavállaló előszóban és írásban is jól kommunikál, ki tudja magát fejezni, és ezt a képességét a munkafolyamatok során is magabiztosan használja az adott nyelven.

Fejlesztése: szókincs gazdagítása, illetve szakszókincs elsajátítása az adott nyelven, amit a gyakorlatban való többszöri alkalmazás segít elő. Nyelvi kurzusok elvégzése.

Lojalitás

Együttműködés a vállalat vezetőségével, illetve a munkatársakkal is, megbízható, korrekt munkavégzés.

Fejlesztése: a kedvezőbb munkafeltételek megteremtése erősíti a lojalitást.

Munkakultúra

Szociális normák, értékek betartása az adott munkavégzés során, a munkavállaló mindig szakmai és módszertani szempontok alapján cselekszik.

Fejlesztése: fontos a jó munkakörülmények megléte; elősegíti a vezetőséggel való jó kapcsolatot.

Önálló munkavégzés

Munkavállaló felméri helyzetét, ismeri saját határait, ha szükséges, önállóan cselekszik, szélesíti tudását.

Fejlesztése: építő jellegű visszajelzések fontosak, valamint a feladatok fokozatos szélesítése elősegíti az önálló munkavégzés elsajátítását.

Problémamegoldó képesség

Munkavállaló a felmerülő problémát eredményesen megoldja az esetlegesen felmerülő váratlan helyzetek során is.

Fejlesztése: gyakorlatban való alkalmazása szituációs gyakorlatok, játékok során.

Szakmai és gyakorlati jártasság

Munkáját a legkorszerűbb szakmai ismeretek szerint végzi, megfelelő szakmaisággal jár el.

Fejlesztése: munkatapasztalat megszerzése, szükséges a folyamatos fejlesztés és továbbképzések elvégzése.

Tanulási hajlandóság

A munkavállaló érdeklődő magatartást tanúsít, nyitott az újdonságokkal kapcsolatban, továbbképzési hajlandóságot mutat.

Fejlesztése: pozitív visszacsatolásokkal, személyre szabott kihívásokkal fejleszthető.

Ügyfélközpontúság

Az ügyfelek igényeinek kielégítése a kapcsolattartás során, segítségnyújtás képessége. Munkavállaló megérti az adott problémát, és kiválóan prezentálja is azt.

Fejlesztése: fejlett érzelmi intelligencia és jó kommunikációs készség szükséges hozzá. Drámapedagógiai feladatok, szituációs és szerepjátékok során fejleszthető.

Vezetési és szervezési képességek

Csapatfolyamatokat, munkafolyamatokat megfelelő ütemezéssel, költséghatékonyan és magas színvonalon koordinál, szakmai és gyakorlati jártasság is a birtokában van.

Fejlesztése: jellemző az egyedüli döntéshozatal, ezért a terhelhetőséget bírnia kell a munkavállalónak. A jó vezető ismer-

ri beosztottjai szakmaiságát és személyiségét is. Fejleszthető konfliktuskezelési tréningek elvégzésével.

Számítógépes ismeretek

Alapvető – az adott szakmához szükséges – számítógépes ismeretek elsajátítása, Microsoft Office programcsomag ismerete.

Fejlesztése: munkafolyamatok során gyakorlatban való elsajátítás, illetve informatikai tanfolyamok elvégzése.

Kérdőívek

A kérdőíves kutatás során a kiskereskedelmi ágazatban működő 20 munkaadó és 110 munkavállaló került bevonásra. A kérdőívek moduljai egy-egy konkrét témakört öleltek fel, amelyek összessége adta a kutatás eredményét jelentő készségmátrixot.

Munkaadói kérdőív szerkezeti felépítése

A munkaadói kérdőívek öt modulból állnak. Az első modul a **Statisztikai alapkérdések**, amelyek a munkaadók helyzetéről

kívántak megtudni néhány adatot¹ – rákérdeztek az alapításuk évére, telephelyére, a foglalkoztatottak számára, valamint az éves árbevételre.

A **Szakmai és alapkészségek helyzete** modulban a munkaadók értékelték a készségek fontosságát egy-egy szakmát illetően. Rákérdeztek továbbá: a tapasztaltabb munkavállalók értékelésére; a készségek fontosságára szakmától függetlenül; az egyes készségek jövőbeni fontosságának növekedésére és csökkenésére; a készségek fejlesztésére; a saját munkavállalók készségeinek elégedettségére, illetve hogy mely készségek terén akarnak kitűnni egymás, valamint a feletteik előtt. Rákérdezett a munkahellyel kapcsolatos elvárások jelentőségére; a munkavállalóktól való ügyfélelvárára; valamint vizsgálta, hogy mely készségek jelentősége növekedett meg a vírushelyzet következtében.

A harmadik modulban a kérdések a **Munkaerőpiac és foglalkoztatás** helyzetét járták körbe. Arra helyezték a hangsúlyt, hogy a vállalatoknál milyen foglalkoztatási formák jellemzőek, így kitértek a gyakornok; a szakmát váltó, a megváltozott munkaképességű és a hátrányos helyzetű munkavállaló;

---

¹ Az adatok anonimek és a hatályos GPR irányelvek mentén kezelendők.

a gyesről, gyedről visszatérő; illetve a külföldi állampolgárok foglalkoztatottságának helyzetére.

A **Gazdasági válság és a közeljövő kilátásai** részben az elrendelt veszélyhelyzet miatt bekövetkező forgalom, a foglalkoztatottak számának és a foglalkoztatás módjainak átalakulása, valamint a jövő kihívásai és a versenyképesség megőrzése kérdéskör szerepelt. A kérdőív konkrétan rákérdezett a vállalat forgalmának és a foglalkoztatottak számának változására, kitért a vállalat kiadásainak módjában bekövetkezett változásokra, felmérte a túlképzett munkavállalói jelentkezéseket. Vizsgálta a foglalkoztatottak számának változását és a vállalat vonzerejének mibenlétét, illetve a vállalat jövőbeni lehetséges automatizációs folyamatait.

Érdekes modullal zárt a kérdőív, a veszélyhelyzet időszakára vonatkozóan az **Egészség és pandémia** hatását járta körül. A kérdések kitértek: a védekezés többletterheire, a kényszer-szabadságolási esetek számára, a megbetegedett munkavállalók, illetve családtagjaik számára, a 65 év feletti időkori korlátozását figyelembe véve délelőtti, illetve délutáni időszakban a készségek fontosságának értékelésére, a munkavállalók teljesítményének változására, az óvintézkedések szükségességére, valamint vizsgálta a vásárlók, alkalmazottak szabályokhoz való alkalmazkodását a vírushelyzet idején.

Munkavállalói kérdőív szerkezeti felépítése

A munkavállalói kérdéssor négy témakör köré csoportosult, elsőként szintén **Általános kérdésekkel** kezdett, ahol is rákérdezett a kérdőívet kitöltő korára, iskolai végzettségére, településére, illetve a vállalatnál eltöltött éveinek számára.

A **Munkahellyel kapcsolatos igények** felmérésénél a munkavállaló és a vállalat viszonya került középpontba.

A **Munkavégzéshez kapcsolódó készségek** munkavállalói oldalról való értékelése következett, ahol a munkavállalók megnevezték saját készségeiket, képesítéseiket, osztályozták a szakképzés/felnőttképzés és a munkavégzés során elsajátított készségeket és azok eredményességét. A kérdőív vizsgálta, hogy történt-e a munkavállaló esetében pályamódosítás, továbbá sor került a készségek, a kiemelkedő készség osztályozására. A kérdőív rákérdezett a fejlődési lehetőségekre, a pályakezdő vagy pályamódosító kolléga betanítására, a munkatársak kiemelkedő készségeire, a közelmúltban viszszaszorult/kiemelt fontosságú készségekre, az adott vállalat ismeretének fontosságára, a külföldi munkavállalásra, a munkavállaló szakmai tájékozottságának, a szakmák fontosságának jövőbeni szerepére, a versenyelőnyt jelentő készségekre.

Végezetül az **Egészség és pandémia** témakörben a munkavállalók értékelték a biztonsági szabályok betartásának nehézségeit és a szabályok betartásának hatékonyságát.

**Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi
Társaságok Országos Szövetsége
/ÁFEOSZ-COOP Szövetség/**

1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 11/C

Telefon: 1/455-5444

www.kereskedelem535.hu

www.afeosz.hu